

DEPARTAMENT D'ACIÓ CLIMÀTICA, ALIMENTACIÓ I AGENDA RURAL

Serveis Territorials a Girona

Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Girona

Assumpte: Consulta prèvia sobre la viabilitat de l'emplaçament del projecte de parc eòlic Serra Comunera (49,5 MW) als termes municipals de Capmany, La Jonquera i Agullana (Alt Empordà). Expedient FUE-2021-02261628 / OTAAGI20210237

En Llorenç Pascua Subiranas amb [REDACTED] actuant en nom i representació de la IAEDEN-Salvem l'Empordà associació amb NIF [REDACTED] i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres i en representació de la plataforma cívica Salvem l'Empordà compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessin al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols. Aquesta entitat defensa que "la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana"(Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

Que després de consultar el projecte, volem fer les següents al·legacions dins el termini establert,

AL-LEGACIONS

PRIMER: SOSPITA D'INCOMPATIBILITAT LEGAL

El projecte de parc eòlic Serra Comunera pretén la instal·lació de 11 aerogeneradors de 200m d'alçada que suposarien una potència total de 49,5 MW. A més suposaria la construcció d'una línia d'evacuació des Capmany fins a la subestació de distribució de Santa Llogaia d'Àlguema. Aquesta línia d'evacuació donarà al mateix temps servei a un altre projecte, PE Serrat de la Plaça, pertanyent al mateix promotor, ALISIOS GREEN POWER SL. En total tots 2 projectes sumen en conjunt un macroparc eòlic de 99 MW compostat de 22 aerogeneradors de 200 m situats en un mateix eix N-S resseguint el corredor d'infraestructures de l'A-2, N-II i TAV.

El DECRET LLEI 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, i la seva modificació D.L 24/2021, estipula que un parc eòlic és:

Article 6

Àmbit d'aplicació

6.1 Aquest capítol és d'aplicació a les instal·lacions següents, situades sobre el terreny en sòls classificats com a no urbanitzables:

a) Parcs eòlics: instal·lacions de producció d'electricitat a partir de la força del vent, d'una potència superior a 100 kW i inferior o igual a 50 MW, amb autoconsum o sense, constituïdes per un aerogenerador o una agrupació d'aquests interconnectats elèctricament i amb un únic punt de connexió a la xarxa de transport o distribució d'energia elèctrica. Formen també part del parc eòlic les infraestructures d'evacuació elèctrica, la subestació del parc i els accessos de nova construcció o la modificació dels ja existents.

Com bé es diu, el parc eòlic està compostat pels aerogeneradors, **les infraestructures d'evacuació elèctrica, la subestació** i els accessos a aquest. És aquest punt el que ens genera més desconfiança. Ambdós parcs utilitzen la mateixa SET (SET Bosquerós) i vessen la seva energia a la mateixa línia d'evacuació. A més a més, com es recull ambdós projectes, la línia d'evacuació i la SET estan dissenyades per evacuar l'energia dels parcs que el promotor promou a la zona i estarà dimensionada per 99 MW (Imatge 1).

La configuració final d' aquesta subestació vindrà determinada per l'arquitectura de xarxa que es desenvolupa en el projecte d'execució i per l'agrupació formada pels parcs eòlics que Alisios Green Power desenvolupa a la zona. Aquesta configuració pot variar en el futur depenent de les millors condicions que optimitzin el cost amb la fiabilitat de l'arquitectura de xarxa, però es procurarà no incrementar el nombre de traces aèries en alta tensió.

Bàsicament aquesta línia transcorrerà des de l'estació de SET Bosquerós fins a la SE de Santa Llogaia de forma paral·lela al traçat de l'AVE. La capacitat d'evacuació d'aquesta línia serà d'un total de 99 MW.

El transformador serà una màquina trifàsica en oli. Aquest, transformarà la tensió generada per als aerogeneradors d'ambdós parcs (Serra Comunera i Serrat de la Plaça) de 30 KV i la transformarà a la LSAT (Línia Soterrada d'Alta Tensió) que transportarà l'energia generada a SE de Santa Llogaia a una tensió de 132KV.

Imatge 1: Fragments on es detalla l'ús compartit de les infraestructures entre els dos parcs del promotor, suposant una clara fragmentació del projecte.

Si tenim en compte tots aquests factors interrelacionats hem de revisar obligatòriament la definició de l'article 6.1 a) del decret llei 16/2019, on es parla que **el parc eòlic** està compost pels aerogeneradors, **LES INFRAESTRUCTURES D'EVACUACIÓ ELÈCTRICA, LA SUBESTACIÓ** i els accessos a aquest. Per tant, com s'esmenta en diverses ocasions a la documentació, podríem entendre que al compartir els parcs Serra Comunera i Serrat de la Plaça una mateixa LÍNIA D'EVACUACIÓ i SET (Imatge 1), hauríem de reavaluar aquest clúster, no com a dos projectes independents entre ells, sinó com en realitat un projecte de parc eòlic de **99 MW i 22 aerogeneradors** repartits en dos localitzacions diferents però que són interdependents. És a dir, estaríem parlant d'una FRAGMENTACIÓ del projecte per evitar així ser tramitat (per la potència total) a través de l'Administració de l'Estat. De fet, una prova d'aquesta pràctica és el fet que la potencia proposada dels parcs fraga el límit legal de competència del decret de la Generalitat.

La pràctica de la FRAGMENTACIÓ de projectes és considerada un frau de llei. D'aquesta manera, el projecte que hauria d'estar avaluat segons l'annex I de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, passa a estar avaluat com a un projecte comprès dins el nou Decret 16/2019, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, el que considerem que és totalment il·lícit en quant a afectacions i avaluació, precisament, de l'IMPACTE AMBIENTAL. En aquest cas, essent un de sol, sumen un total de 22 aerogeneradors, amb una potència total de 99 MW.

Considerant que d'acord amb el DL 16/2019, art. 6.1.a. es consideren "Parcs eòlics: instal·lacions de producció d'electricitat a partir de la força del vent, d'una potència superior a 100 kW i inferior o igual a 50 MW", el fet que estigui dividit en dos respon a la voluntat de fragmentar la producció d'energia en frau de llei per evitar la competència estatal i, alhora, de relativitzar l'impacte que tot el conjunt és no només agressiu, sinó contrari a la llei.

Per la qual cosa, instem al Departament de Territori i Sostenibilitat, en virtut de l'article 57 de la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, a que es tramitin els projectes eòlics Serra Comunera i Serrat de la Plaça com un únic projecte, en base al següent precepte:

"Article 57.

Acumulació.

L'òrgan administratiu que iniciï o tramiti un procediment, independentment de quina hagi estat la forma de la seva iniciació, pot disposar, d'ofici o a instància de part, la seva acumulació a d'altres amb els quals guardi identitat substancial o íntima connexió, sempre que sigui el mateix òrgan qui hagi de tramitar i resoldre el procediment. Contra l'acord d'acumulació no és procedent cap recurs."

La invocació d'aquesta norma queda contemplada a la Disposició Addicional Onzena de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental:

“Disposició addicional onzena.

Acumulació de procediments d'avaluació de l'impacte ambiental.

Amb caràcter general, cada procediment d'avaluació de l'impacte ambiental s'ha de referir a un únic projecte. No obstant això, l'òrgan ambiental, pot acordar l'acumulació de procediments quan es donin les circumstàncies assenyalades a l'article 73 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Disposició addicional dotzena. Règim supletori. En tot el que no preveu aquesta Llei s'aplica, quan sigui procedent, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.”

En el benentès que la Llei 30/1992 queda derogada per la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, també com a legislació bàsica d'aplicació general. Tal com estableix el precepte legal relatiu a l'acumulació, en la tramitació d'aquest projecte eòlic és relativament senzill establir la “identitat substancial” i la “íntima connexió” dels projectes tramitats en temps, espai i forma, com s'ha esmentat anteriorment. Concretament:

- a) El promotor dels projectes eòlics Serra Comunera i Serrat de la Plaça és el mateix: ALISIOS GREEN POWER SL.
- b) La redacció en ambdós projectes de la memòria ha sigut duta a terme pel tècnic Ferran Ruf Povill i la d'alternatives i de diagnosi ambiental per la consultora TRÀMIT AMBIENTAL SCP.
- c) Els documents presentats per l'empresa i emesos a disposició pública amb l'objectiu de ser analitzats per les parts interessades –entre les quals en forma part la nostra entitat- (documents de: Diagnòstic del territori i del medi ambient, document d'avantprojecte, i document d'estudi d'alternatives), comparteixen una gran quantitat de característiques: ja sigui de format, com de numeració i estructura dels documents, etc.
- d) La línia d'evacuació i la SET són compartides pels dos projectes eòlics.
- e) Coincidència en el temps i forma en la seva tramitació, fet que no hauria d'haver passat desapercebut al Departament de Territori. Les afectacions al medi es presenten, com a efecte de l'addició dels projectes fragmentats, inferiors que si realment s'hagués presentat tot el projecte com a un de sol.

Pels motius exposats, l'avaluació ambiental s'ha d'efectuar com a unitat indivisible dels dos parcs eòlics.

De fet, ja hi ha a nivell estatal precedents recents de jurisprudència referents a la fragmentació d'un projecte eòlic en d'altres de més petits, com el promogut per GAMESA a Serradilla del Arroyo (Salamanca). En destaquem el següent anàlisi, extret de:

<http://www.actualidadjuridicaambiental.com/jurisprudencia-al-dia-tribunal-supremo-castilla-y-leon-energia-eolica/>

STS 1390/2017 -ECLI: ES:TS:2017:1390

Id Cendoj: 28079130032017100148

Órgano: Tribunal Supremo. Sala de lo Contencioso

Sede: Madrid

Sección: 3

Fecha: 30/03/2017

Nº de Recurso: 3086/2014

Nº de Resolución: 556/2017

Procedimiento: RECURSO CASACIÓN

Ponente: MARIA ISABEL PERELLO DOMENECH

Tipo de Resolución: Sentencia

“La Sociedad Española de Ornitología presentó los recursos contencioso-administrativos, junto a la Asociación Cultural La Raya, contra la desestimación por silencio administrativo del recurso de alzada interpuesto por las demandantes frente a la resolución de 28 de septiembre de 2010 de la Viceconsejera de Economía por la que se otorga autorización administrativa del parque eólico “Cabeza Gorda I”, promovido por la empresa Gamesa Energía SAU en el término municipal de Serradilla del Arroyo (Salamanca), y, en el segundo recurso, contra la desestimación por silencio administrativo del recurso de alzada interpuesto por las mismas demandantes frente a la resolución de 28 de septiembre de 2010 de la Viceconsejera de Economía por la que se otorga autorización administrativa del parque eólico “Cabeza Gorda II”, promovido también por la empresa Gamesa Energía SAU en el término municipal de Serradilla del Arroyo (Salamanca). Ambos recursos fueron estimados.

Por efecto de lo anterior, se presenta recurso de casación, sobre la base de varios motivos, entre los que destaca la vulneración de los artículos 27 y 28.3 de la Ley 54/1997, de 27 de noviembre, del Sector Eléctrico y el artículo 3.2 del RD 661/2007, de 25 de mayo, por el que se regula la actividad de producción de energía eléctrica en régimen especial, así como vulneración del Anexo XI, apartado 5, del mismo.

En este sentido, el Tribunal de instancia consideró, en primer lugar, que quedaba probado que los dos proyectos eran, en el fondo, el resultado de un proyecto único inicial, que, de haberse mantenido de forma íntegra deberían haber sido autorizados

por el Estado, competente en materia de autorizaciones de parques eólicos de potencia superior a 50 MW (F.J.2). Además, se reconoce que han existido dos evaluaciones de efecto ambiental, una respecto a cada parque, en la cual se han valorado los efectos sinérgicos entre ambos, pero en los que se ha prescindido de la incidencia sobre las aves, al faltar un estudio de avifauna que no se ha considerado necesario, por no tratarse de una zona sensible a los efectos de protección de las aves (F.J.2); además de que no se ha llevado a cabo la declaración de impacto ambiental de la línea de evacuación que conecta a ambos parques. Desde esta perspectiva, el Tribunal de instancia consideró que la Declaración de Impacto Ambiental no llevó a cabo una consideración íntegra del proyecto, sino que se efectuó de forma fraccionada, con el efecto de devaluar la Declaración, que no puede ser sustituida por el estudio de sinergias (F.J.3).

Para el Tribunal Supremo debe priorizarse la consideración unitaria de los parques, a fin de evitar duplicidades, con el correspondiente incremento de los efectos ambientales del parque eólico (F.J.4), reconociéndose en el caso concreto que se ha producido una fragmentación artificial del que debía tratarse como un único parque eólico (F.J.4). Esto supone, de igual modo, reconocer la insuficiencia de las evaluaciones ambientales realizadas (F.J.5). En consecuencia, el Tribunal Supremo desestima el recurso de casación (F.J.6).”

Per això, arran dels raonaments precedents, s'ha d'entendre que s'han diferenciat dos projectes respecte al que inicialment era un, i certament s'ha de considerar que la finalitat d'aquesta actuació ha pogut ser aprofitar el marge competencial entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de Catalunya, per aquelles instal·lacions de producció eòlica de potència superior a 30 MW (Llei 21/2013 d'avaluació ambiental) i inferior a 50 MW (Decret Llei 16/2019).

Els esmentats parcs eòlics, per la seva proximitat geogràfica, per la seva incidència en el territori i per la seva afectació a un patrimoni natural, cultural i mediambiental comú haurien de ser tractats com a un de sol. Però no només això, el fet de compartir línia d'evacuació, estació transformadora i altres infraestructures comunes (d'acord amb les sentències del Tribunal Supremo, de 24 d'abril de 2006), ens ha de portar al tractament conjunt i, en conseqüència, d'acord amb la Llei 54/1997 de regulació del sector elèctric, al superar els 50 MW, a derivar-se la competència a l'Administració Estatal.

Considerar el contrari desvirtuaria la naturalesa i la funció d'aquest tipus d'instal·lacions d'electricitat, com afirma la sentència del TSJ del País Valencià, de 8 d'octubre de 2010.

Ha de tenir-se en compte que a tots els efectes de les autoritzacions, com ho és des de la perspectiva d'avaluació ambiental, han de contemplar el conjunt de tots els projectes, no cadascun d'ells per separat, ja que tots ells són contigus i comparteixen elements. Aquesta premissa permet considerar que ha existit un fraccionament intencionat i dolós del projecte inicial, creant projectes fragmentats i contigus per a aprofitar la simplificació administrativa autonòmica i reduir els terminis en la tramitació. Com a projecte únic de 99 MW, la tramitació hauria de

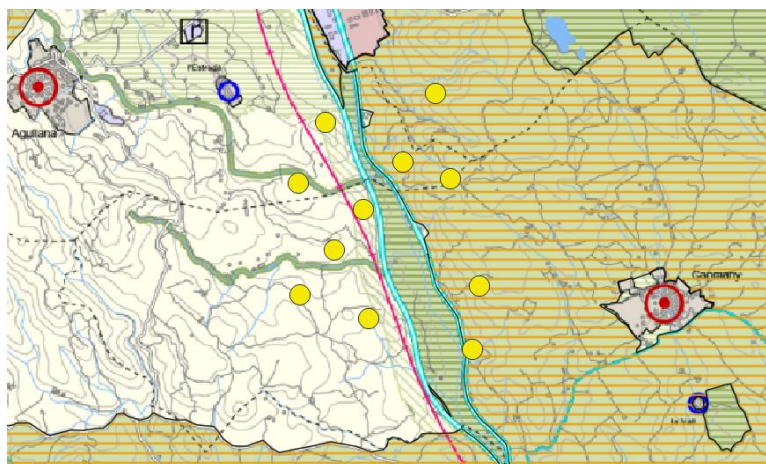
fer-se d'acord al Real Decreto 1955/2000, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

SEGON: UBICACIÓ PROPOSADA

2.1. El Pla Territorial Parcial de Comarques Gironines

El Pla Territorial Parcial de Comarques Gironines, qualifica el sistema d'espais oberts dels termes de Capmany, La Jonquera i Agullana, en la zona on s'ubiquen els 11 aerogeneradors dins l'àmbit del projecte, com a sòl de protecció especial (en concret d'interès connector), de protecció territorial (sòl d'interès agrari i/o paisatgístic) i de protecció preventiva (Imatge 2). Cinc aerogeneradors estarien dins del primer tipus de sòl, dos en el segon i quatre en el tercer. Si després mirem el plànol O.5 de dit pla, específicament aquell anomenat "**Estructures del sistema d'espais oberts. Àmbits d'especial valor connector**" trobem que tots els aerogeneradors es troben dins l'àrea marcada com a de valor connector.

Segons la normativa del Pla Territorial Parcial, en el seu article 2.7 de les normes d'ordenació i directrius del paisatge el sòl de protecció especial "*comprèn aquell sòl que, pels valors naturals o de connectivitat ecològica, o per la localització en el territori, el Pla considera que és el més adequat per integrar una xarxa permanent i contínua d'espais oberts que ha de garantir la biodiversitat i vertebrar el conjunt d'espais oberts del territori, que tenen diferents caràcters i funcions*". Pel que fa al sòl d'interès agrari i/o paisatgístic, el PTPCG el defineix com "*Assenyala àrees d'activitats productives agràries de significació territorial i que alhora són terrenys que aporten paisatges significatius o identitaris de l'àmbit territorial i també en terrenys que per estar molt poc contaminats per l'edificació convé mantenir en el període de vigència del pla com espais no urbanitzats estructuradors de l'ordenació del territori.*"

Imatge 2: Planejament PTPCG dels sòls on es preveu la instal·lació del PE Serra Comunera. En ratllat taronja, sòl de valor connector.

Segons la classificació dels sòls, en base a aquest planejament territorial, el sòl de protecció especial és la màxima qualificació per la seva protecció, seguit del de protecció territorial. Per tant, és evident que l'emplaçament dels aerogeneradors es planteja en una zona de sensibilitat molt alta ambiental i territorialment parlant. Si a aquest fet hi sumem que es situa en una zona d'especial valor connector i proper a àrees PEIN o connectors fluvials, la proposta d'ubicació és inadequada. El PTPCG ens diu el següent:

Article 2.22 Àmbits d'interès especial per a la connectivitat

1. Els àmbits d'interès especial per a la connectivitat són aquells sectors del territori amb unes característiques morfològiques, una estructura d'hàbitats i una localització que afavoreixen la continuïtat dels fluxos biològics i ecològics, com és facilitar els moviments d'un ampli ventall d'espècies a través del territori i mantenir la continuïtat de determinats processos ecològics. També inclouen els elements del paisatge, generalment d'estructura contínua i lineal, que, amb independència del valor dels seus hàbitats naturals, tenen un interès per permetre els desplaçaments de determinades espècies entre diferents espais naturals d'una certa dimensió.
3. En àmbits d'interès especial per a la connectivitat, s'ha de mantenir la classificació de no urbanitzable i evitar-hi implantacions que puguin afectar significativament a la seva funció connectora o bé, mitjançant el planejament urbanístic, incorporar aquests sòls als sistemes d'espais lliures públics per tal de garantir la seva funció connectora, tot mantenint una franja lliure amb la dimensió mínima suficient de noves construccions, i s'ha de procurar la permeabilització dels usos i les construccions existents.

Per tant, atès que la zona on s'instal·len és una mosaic agroforestal i la seva continuïtat i ubicació entre la Plana de l'Empordà i la serra de l'Albera li confereixen aquest valor connector a respectar i com s'esmenta al punt 3 de l'article 2.22, cal evitar-hi implantacions que puguin afectar significativament la seva funció. Tenint en compte que els aerogeneradors provoquen una àrea d'exclusió al seu voltant tant per soroll, trànsit humà i motoritzat i risc de mort per col·lisió, la seva implantació dins una zona d'especial valor connector és completament incompatible amb la conservació d'aquesta funció ecològica.

Per últim, l'article 2.19 del PTPCG que esmenta la implantació d'infraestructures, esmenta el següent:

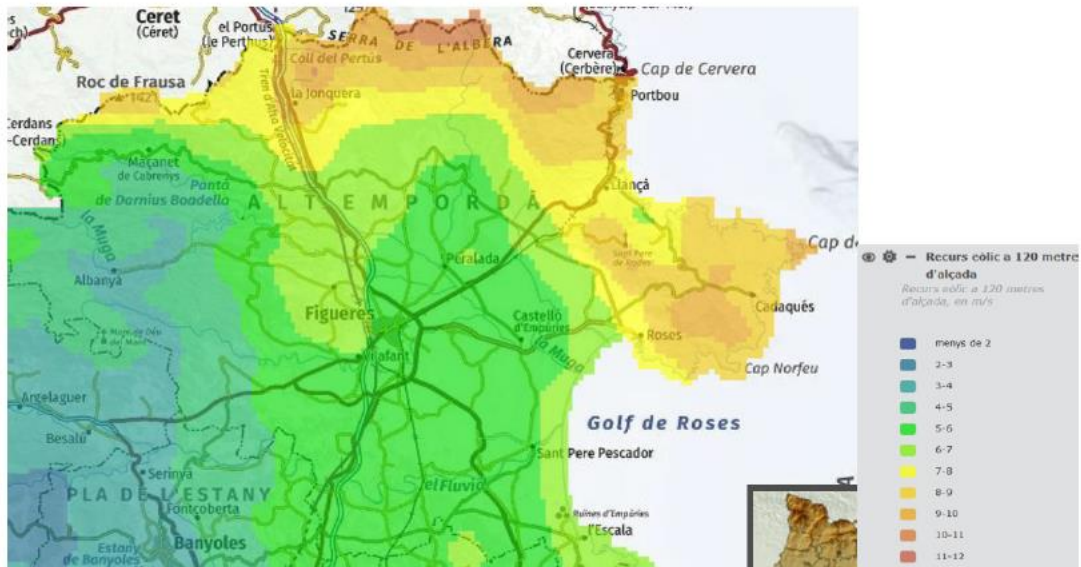
Article 2.19

Infraestructures ambientals, energètiques i de telecomunicacions

1. El Pla no afecta les plantes de tractament de residus, les instal·lacions de tractament del cicle de l'aigua, les infraestructures de l'electricitat, gas i altres formes d'energia i les de telecomunicacions autoritzades d'acord amb els procediments i condicions establerts per la legislació sectorial vigent.
2. Com totes les infraestructures, les ambientals, energètiques i de telecomunicacions que s'hagin d'ubicar necessàriament i en espais de protecció especial han d'adoptar solucions que minimitzin el seu impacte. En aquest sentit, es procurarà especialment la racionalització i/o reordenació de les xarxes.

Parla d'infraestructures que s'hagin d'ubicar NECESSARIAMENT en espais de protecció especial. En aquest cas el territori de l'Alt Empordà és molt divers i hi ha alternatives viables econòmicament que passen per poder evitar ocupar aquest tipus de sòls (Imatge 3). Llavors el projecte no podria tirar endavant atès que no compleix aquest precepte i es situa sobre sòl de protecció especial per una simple qüestió econòmica i no suficientment justificada a l'anàlisi d'alternatives, les quals són molt pobres i es debatran més endavant.

Imatge 3. Recurs eòlic de l'Alt Empordà a 120m d'alçada (alçada del rotor). Es considera que perquè un parc eòlic sigui rendible ha de situar-se a un àrea de com a mínim 5m/s de velocitat mitjana del vent. En aquest sentit, existeixen múltiples àrees a la comarca on poder-la desenvolupar i per tant no havent de ser necessari ubicar-se a sòl de protecció especial.

2.2. Ruta europea de migració d'aus.

L'àmbit d'emplaçament dels aerogeneradors es situa en una zona de pas de migració d'aus. Aquesta ruta és la que connecta la plana de Figueres amb el coll del Pertús, el qual és un dels principals punts de pas de les aus migratòries per travessar els Pirineus orientals (Imatge 4 i 5).

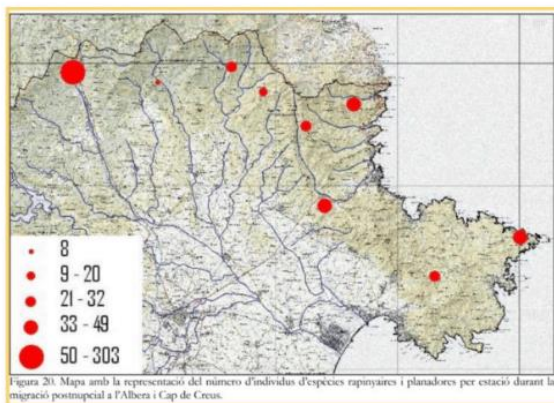

Figura 20. Mapa amb la representació del nombre d'individus d'espècies rapinyaires i planadores per estació durant la migració postnupcial a l'Albera i Cap de Creus.

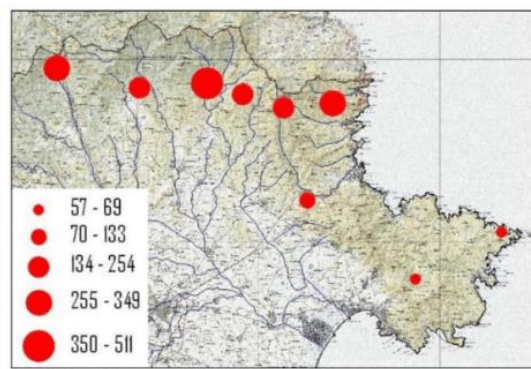

Figura 23. Mapa amb la representació del nombre d'individus d'espècies rapinyaires i planadores per estació durant la migració prenupcial a l'Albera i Cap de Creus.

Imatge 4: A l'esquerra, distribució dels ocells migrants al pas de la tardor i a la dreta durant la primavera. Es pot observar com a la tardor el coll del Pertús té una dominància evident, la qual es dilueix al pas primaveral.

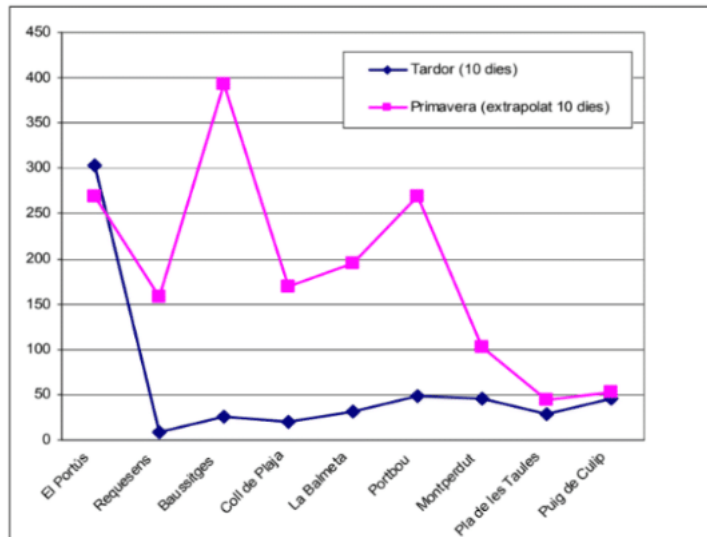
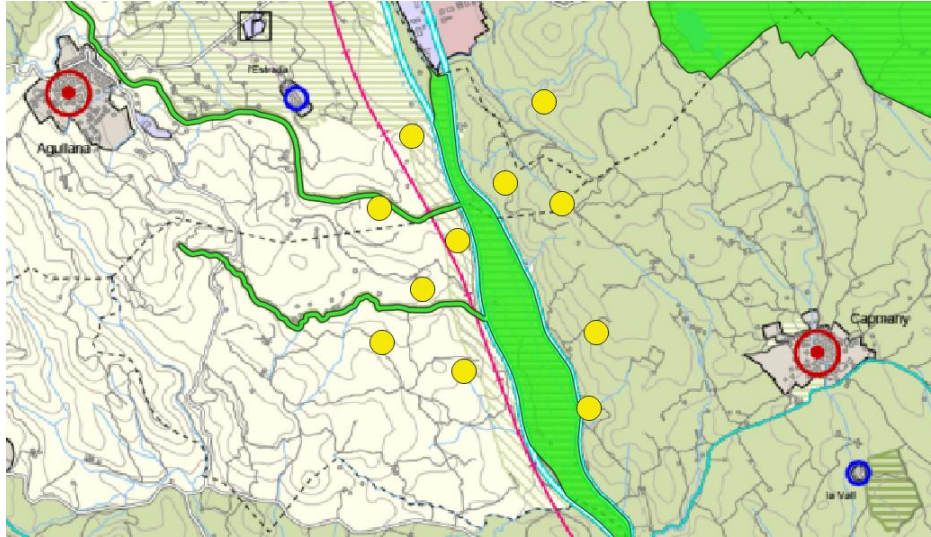

Figura 25. Pas acumulat de tardor i de primavera a la zona d'estudi, en aquest cas amb dades extrapolades a 10 dies per ambdós casos, per que la comparació sigui equivalent.

Imatge 5: Malgrat les fluctuacions entre les diferents èpoques de migració, trobem que el pas d'El Pertús és el més important a la tardor i el tercer de la primavera, sent en conjunt el més estable i per tant el que té un valor superior davant les migracions entre Àfrica i el nord d'Europa.

A aquest fet hi hem de sumar que no és només el projecte Serra Comunera el que es situa en aquesta ruta, sinó que s'hi situarien el projecte Galatea i Querols (al nord) i Cronos (a l'est), suposant una barrera acumulada durant diversos quilòmetres en l'eix N-S, que és l'utilitzat per aquesta ruta migratòria. Cal recordar però que el moviment migratori en aquesta zona no és d'est a oest, sinó en l'eix nord-sud i en concret la zona del coll del Pertús és una zona preferent per aquesta migració. Per tot això tot i la separació entre "parcs", l'afectació a la ruta migratòria serà directa.

S'hi ha de sumar a tot això el fet que el projecte es situa rodejant l'EIN Riu Llobregat d'Empordà (Imatge 6). Aquesta zona és utilitzada per diverses espècies d'aus com a corredor per travessar la frontera i seguir el seu viatge cap a Europa. La proposta d'ubicació dels aerogeneradors format una passadís al llarg d'aquest espai i aïllant-lo de la resta d'espais atempta contra la seva funció connectora ja sigui per col·lisions amb els molins com per la creació d'una àrea morta al voltant dels molins implicant que aquestes espècies abandonin l'àrea protegida i per tant suposant una afectació directa sobre la biodiversitat de la zona. A aquest fet s'hi ha de sumar la resta de projecte que, com ja s'ha esmentat, es situen en el mateix eix N-S. Cal recordar també que hi ha una alta biodiversitat de quiròpters a la zona i que aquest grup animal és, juntament amb les aus, uns dels més afectats per la presència de molins. Algunes d'aquestes espècies presents són migradores, pel que, a part de l'afectació sobre la població resident també podria haver-hi una afectació sobre els individus durant la seva migració.

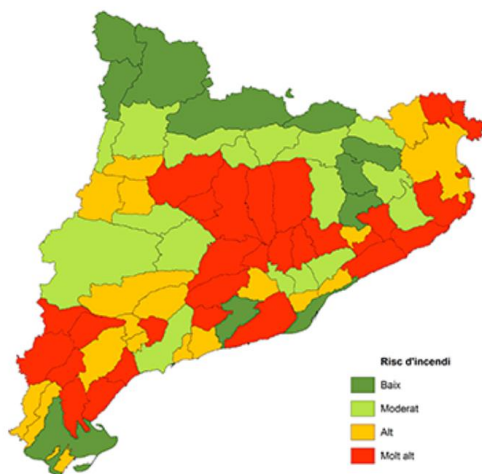
Imatge 6: Ubicació dels molins del projecte Serra Comunera respecte als espais protegits de la zona (verd). Es pot apreciar que la disposició dels molins es troben rodejant l'EIN Riu Llobregat d'Empordà, en forma de clara barrera.

2.3. Risc d'incendis

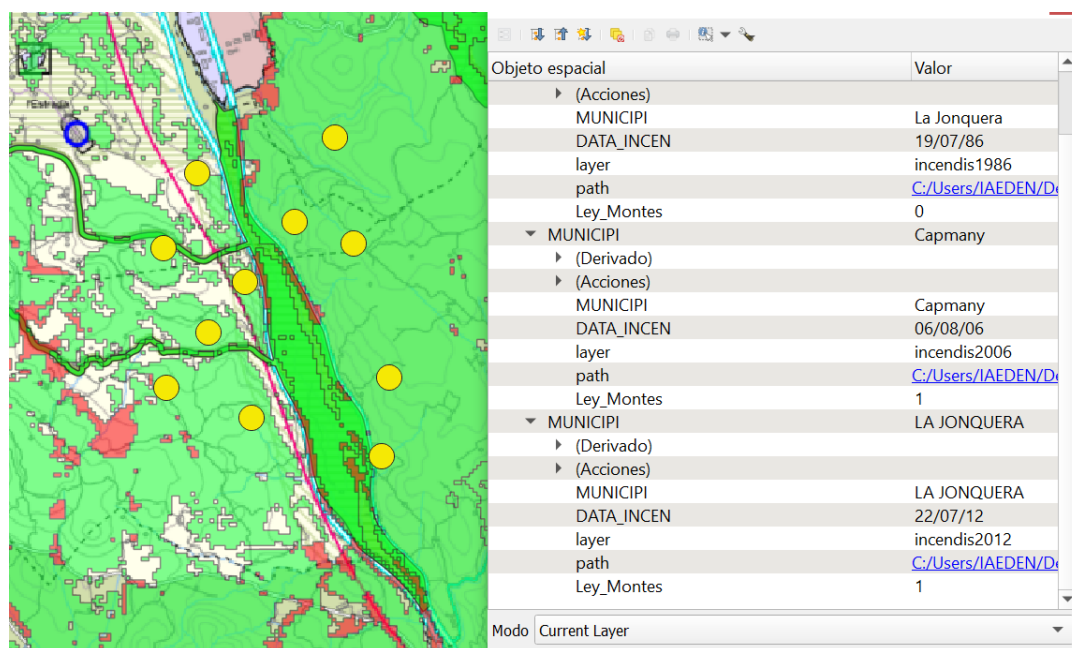
Com queda recollit a la documentació, l'àmbit d'emplaçament dels aerogeneradors ha estat afectada pels grans incendis forestals de l'Empordà. La majoria d' grans incendis s'inicien a la part nord de la Jonquera i es dirigeixen cap al sud afectant sempre aquesta zona.

Aquesta afirmació és corroborada per la cartografia de la Generalitat de Catalunya sobre mapa de superfícies afectades per incendis forestals (incendis ocorreguts entre 1986 i 2019) que representa el conjunt d'informació de superfícies afectades per incendis forestals i conté la delimitació de les superfícies afectades per incendis forestals, considerats amb fort impacte ambiental. Com es pot veure, és una zona molt sensible i amb un alt risc d'incendis (Imatge 7) on cada poques dècades hi ocorre un gran incendi com els del 1986 i 2012.

En la Imatge 8 es pot veure l'extensió dels incendis que van afectar la zona, sent els més importants els del 1986 i del 2012, els quals afecten la majoria de la superfície del projecte.

Imatge 7: Risc d'incendis per comarques. L'Alt Empordà està considerat com a Molt Alt.

Imatge 8: Extensió dels incendis de 1986, 2006 i 2012, afectant clarament la zona on es volen ubicar els aerogeneradors. En vermell, incendis de fa més de 30 anys, i en verd de fa menys de 30 anys.

Del que es desprèn de la Imatge 8 és que tots els aerogeneradors es troben a una zona cremada fa menys de 30 anys (gran incendi del 2012 iniciat a La Jonquera) i per tant s'hauria de regir per la Ley 43/2003, de 21 de noviembre, de Montes. En concret per l'article 50:

“Artículo 50. Mantenimiento y restauración del carácter forestal de los terrenos incendiados.

1. Las comunidades autónomas deberán garantizar las condiciones para la restauración de los terrenos forestales incendiados, y queda prohibido:

a) El cambio de uso forestal al menos durante 30 años.

b) Toda actividad incompatible con la regeneración de la cubierta vegetal, durante el periodo que determine la legislación autonómica.”

Per últim, s'ha d'esmentar, a més a més, que quan els incendis agafen dimensions molt grans el mitjà més efectiu per extingir-los és l'ús de mitjans aeris. S'ha de valorar com la presència d'onze molins de 200m d'alçada a una zona amb alt risc d'incendis i una certa recurrència a patir grans incendis forestals pot entorpir o posar en perill les maniobres d'extinció pels mitjans aeris o inclús com pot ajudar a la propagació/inici del foc per mitjà de l'incendi del propi aerogenerador o les línies elèctriques vinculades.

2.4. Afectació a espais protegits i corredors ecològics.

S'ha d'esmentar que el moviment de terres i alteració dels processos erosius de la Serra Comunera pot dur a una augment de la càrrega sedimentària dels còrrecs que drenen el massís i acabar afectant al reblliment dels espais humits dels Estanys de la Jonquera i/o de les gorgues amb barb de muntanya presents a la Xarxa Natura 2000 de riu Llobregat d'Empordà (codi ES5120005).

Pel que fa a l'afectació sobre corredors ecològics, ja s'ha esmentat la possible afectació de la connectivitat ecològica entre els PEIN dels Estanys de la Jonquera, PEIN de les Basses de l'Albera i PEIN Riu Llobregat d'Empordà – Riera de Torrelles i entre aquests i el punt migratori del coll del Pertús. A part d'aquesta observació, és un fet que els aerogeneradors 1 i 3 es situen plenament dintre del corredor terrestre complementari (CTC) 090, suposant un greu impacte a la connectivitat ecològica entre aquests dos ambients aquàtics.

TERCER. AFECTACIÓ DEL PAISATGE

La implantació dels aerogeneradors del parc eòlic Serra Comunera modificarà de manera important el paisatge i la coberta vegetal dels emplaçaments que quedaran afectats per la construcció de camins interiors, de les plataformes de muntatge, del manteniment i suport dels aerogeneradors, les rases de les línies elèctriques soterrades i les subestacions elèctriques plantejades en el projecte.

L'execució d'aquestes obres suposarà el pas de maquinària pesant en un paisatge sensible i no afectada actualment per construccions i ben conservada. Aquestes obres suposaran un factor de distorsió en l'orografia i el paisatge natural.

Com a objectius de qualitat paisatgística recollits al catàleg de paisatge de Catalunya, als Aspres trobem que referent a les energies renovables es demana:

“Uns parcs eòlics i fotovoltaics, ben planificats i inserits en el paisatge en relació amb els seus elements configuradors”.

Com a mesures de gestió proposen:

“Impulsar l’elaboració d’estudis i informes d’impacte i integració paisatgística de totes les propostes de noves infraestructures, que incloguin mesures d’integració paisatgística. És prioritari en aquesta unitat elaborar aquests estudis per als projectes d’infraestructures energètiques”

“Garantir, en la mesura del possible, la bona integració paisatgística dels parcs eòlics en els Aspres en les Zones de Desenvolupament Prioritari definides per la Generalitat de Catalunya” (malgrat aquesta llei va ser tombada al 2013 l’essència de la gestió continua vigent).

Pel que fa a les mesures de dirigides a la ordenació trobem:

“La dispersió de diversos tipus d’elements sobre el sòl no urbanitzable sense la consideració de criteris i mesures d’implantació adequada pot suposar un impacte paisatgístic negatiu. A escala local, aquest impacte ve causat per l’aparició dels elements molt visibles i absolutament aliens a l’entorn, mentre que a escala territorial ve causat per la modificació de les línies de carena (és el cas dels parcs eòlics), fent-se visibles des de grans distàncies i modificant els perfils existents. En aquest sentit, s’impulsaran estudis paisatgístics integrals i globals del conjunt de projectes eòlic presentats per a la unitat dels Aspres, que incorpori tant aspectes del mateix territori receptor com la percepció social que en té la població.”

“Evitar la instal·lació de parcs eòlics a menys de 900m dels nuclis amb fesomia singular que formen part del patró d’assentament dels Aspres (Campmany, Sant Climent Sescebes, Espolla, Cantallops, Rabós, Masarac, Vilarnadal i Vilamaniscle)”.

Com s’ha vist des del Catàleg, aprovat cap al 2010, es posa sobre la taula la necessitat d’una planificació prèvia a la implantació de les energies renovables, fet que s’ha demanat des del minut 1 de l’aprovació del Decret Llei 16/2019 per evitar una implantació indiscriminada al territori sense tenir en compte ubicacions idònies i necessitat energètiques. Per tant aquesta implantació estaria anant en contra de les pretensions i recomanacions del Catàleg del Paisatge. Respecte a la necessitat de situar els parc eòlics a més de 900 metres dels nuclis amb fisonomia singular, dins els quals es troba Capmany, s’ha de tenir en compte que el Catàleg de Paisatges va ser aprovat al 2010, moment en el qual els aerogeneradors eren de dimensions més reduïdes. Per tant, aquesta franja, tenint en compte les dimensions proposades, hauria d’ampliar-se més enllà de 900m, qüestió a tenir en compte de cares a valorar l’afectació paisatgística.

QUART. INCOMPLIMENT DEL DECRET LLEI 16/2019, DE 26 DE NOVEMBRE, DE MESURES URGENTS PER AL'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I L'IMPULS A LES ENERGIES RENOVABLE I DE LA SEVA MODIFICACIÓ 24/2021.

En l'article 8 del decret llei 16/2019 i en la seva modificació a través del decret llei 24/2021, es llisten els criteris específics per a la implantació de parcs eòlics. En concret diu:

8.1 En l'elecció de l'emplaçament dels parcs eòlics cal:

*a) Reduir l'afectació als terrenys de valor natural elevat, evitant la pèrdua de la base del seu valor. **Evitar l'afectació als connectors ecològics, l'afectació sobre les espècies amenaçades o especialment vulnerables als parcs eòlics i als punts estratègics per al pas migratori de les aus** i evitar les àrees crítiques de les rapinyaires amenaçades. Per identificar i valorar l'afectació als connectors ecològics, cal consultar la documentació sobre connectivitat ecològica existent en els plans territorials parcials.*

b) Evitar llocs d'impacte paisatgístic elevat i d'elevada significació o rellevància per a la societat d'acord amb els catàlegs de paisatge.

c) Tenir en compte l'impacte acumulatiu derivat de la concentració de parcs eòlics.

En els documents presentats per a la consulta prèvia de l'emplaçament del parc eòlic Serra Comunera no hi ha cap indicatiu d'evitar l'afectació dels valors naturals intrínsecs dels terrenys on es vol emplaçar el projecte. La majoria de factors estan minoritzats o ignorats. Per altra banda, no hi ha mesures correctores que puguin minimitzar les efectes negatius del medi receptor. Per posar només un exemple: no hi ha mesures possibles per no afectar la col·lisió de les aus en aerogeneradors de 200 metres en una zona prioritària de la ruta de migració d'aus, moltes d'elles protegides i especialment amenaçades. Tampoc, com es detalla a continuació, s'han proposat ubicacions alternatives de cares a evitar l'afectació a connectors ecològics, incomplint clarament aquest precepte. Cal recordar que el decret llei 24/2021 en la seva disposició transitòria segona apartat 2 estableix que *"Els procediments d'autorització administrativa per a la implantació d'un parc eòlic o d'una planta solar fotovoltaica iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei el tràmit d'informació pública dels quals encara no s'hagi iniciat a la data d'entrada en vigor d'aquest Decret llei es regeixen per les previsions d'aquest Decret llei."*, és a dir, que el projecte presentat tot hi haver fet la sol·licitud amb el marc legal del decret llei 16/2021, ha d'ajustar-se a la reglamentació i exigències del decret actual, el decret llei 24/2021.

CINQUÈ: MANCA D'AVALUACIÓ D'ALTERNATIVES

L'anàlisi d'alternatives que es fa deixa molt que desitjar, basant-se pràcticament en posar un molí més o un menys i configuracions que són realment si fa no fa la mateixa. Aquesta manca d'avaluació d'alternatives el que genera és que bàsicament s'aposti

per posar un molí uns metres més enllà o si posar-ne un més o no. Aquest anàlisi el que hauria de buscar és la intenció de trobar una configuració/ubicació diferent que avaluï impactes ambientals diferents, sempre buscant l'encaix amb menor impacte. L'avaluació aquí presentada no ens deixa gaire marge per decidir pel que s'estaria vulnerant llavors l'objectiu de l'estudi d'alternatives. Això també acaba comportant que no es respecti el precepte que marca l'article 8a del decret Llei 24/2021 i per tant no s'hagi mostrat la intenció d'evitar connectors ecològics i àrees d'elevat valor natural.

Per tot plegat,

SOL·LICITEM

- Que es tinguin en compte totes les al·legacions fetes en aquest document i que es retiri el projecte per incompliment de la normativa ambiental vigent i el decret Llei 16/2019. Tant el projecte eòlic Serra Comunera com el PE Serrat de la Plaça són en realitat **un únic projecte de parc eòlic de 99MW i 22 molins i per tant la seva tramitació és incompatible amb el Decret Llei 24/2021.**

- Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, la Llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).

Figueres, 29 de desembre de 2021

Signat,

Llorenç Pascua

President de la IAEDEN i en representació de Salvem l'Empordà.